

Η ΑΛΓΕΒΡΑ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

ΜΙΑ ΑΠΛΗ
ΕΙΣΟΔΗ
ΓΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΑΣΦΑΛΕΙΑ

SCOTT GALLOWAY

Άλεκ και Νόλαν,

Αυτό το βιβλίο είναι για σας. Διαβάστε το και φροντίστε τον γέρο σας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΛΟΥΤΟΣ

	13
Η άλγεβρα του πλούτου	15
Γιατί θέλουμε τον πλούτο;	17
Άδεια πρόσβασης	18
Ο δικός σου αριθμός	22
Δύο μπουφάν κι ένα γάντι	25
Ο δύσκολος τρόπος	29

1. ΣΤΩΙΚΙΣΜΟΣ

	33
Χαρακτήρας και συμπεριφορά	36
Στην Ουγγαρία	38
Η επιθυμία είναι στο DNA μας	39
Είσαι αυτό που κάνεις	41
Αρχαίες άμυνες εναντίον σύγχρονων πειρασμών	43
Σιγά σιγά	45
Απόκτησε συνήθειες	46
Απλώς κάν' το, μην το σκέφτεσαι	47

Χτίζοντας έναν ισχυρό χαρακτήρα	49
Η σκληρή δουλειά δεν είναι ταυτόσημη με τον δυνατό χαρακτήρα	51
Αν ο σκοπός σου είναι τα χρήματα, δεν θα έχεις ποτέ αρκετά	53
Πόσα είναι αρκετά	58
Τύχη	59
Τίποτα δεν είναι τόσο καλό ή τόσο κακό όσο φαίνεται	61
Θυμός, αδιαφορία και εκδίκηση	62
Ιδρώτας	64
Η άλγεβρα των αποφάσεων	66
Το χτίσιμο μιας ισχυρής κοινότητας	69
Μην είσαι ηλίθιος	70
Το μεγαλείο βρίσκεται στη συνεργασία με τους άλλους	71
Αναζήτησε δεσμούς και μηχανισμούς προστασίας	72
Συγκάλεσε ένα «συμβούλιο» στην κουζίνα σου	73
Δώσε ένα καλό φιλοδώρημα	75
Κάνε πλούσιους φίλους	76
Μίλα για χρήματα	79
Η πιο σημαντική σχέση	80
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	84

2. ΕΣΤΙΑΣΗ	89
Ισορροπία	90
Αποδοχή	91
Ευελιξία	92
Η ισχύς εν τη ενώσει	93
Η δύναμη των περιορισμών	94
Μην ακολουθήσεις το πάθος σου	96
Δεν ξέρεις αυτό που δεν ξέρεις	96
Οι καριέρες με βάση το πάθος είναι χάλια	98
Η δουλειά καταστρέφει το πάθος	99

Ακολούθησε το ταλέντο σου	100
«Ταλέντο»	101
Βρίσκοντας το δικό μου ταλέντο	103
Βρίσκοντας το δικό σου ταλέντο	104
Δεν μπορείς να έχεις πάντα αυτό που θέλεις	107
Βρες το πάθος σου	109
Επαγγελματικές επιλογές	112
Μερικά βασικά στοιχεία για τις καριέρες	113
Οπότε τι ταιριάζει σ' εσένα;	119
Επιχειρηματικότητα	120
Ακαδημαϊκή καριέρα	125
Μέσα ενημέρωσης	127
Επιστημονικά επαγγέλματα	128
Σύμβουλοι επιχειρήσεων	130
Χρηματοοικονομικά	131
Αγορά ακινήτων	132
Πιλότος αεροπλάνου	134
Οικονομία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	136
Βέλτιστες πρακτικές	138
Μετακόμισε στην πόλη, πήγαινε στο γραφείο	138
Η επιθυμία είναι μόνο η αρχή	140
Σθένος	142
Αν δεν μπορείς να το διορθώσεις, πρέπει να το υπομείνεις	144
Μάθε πότε πρέπει να τα παρατάς	145
Κορυφές και κοιλάδες και όχι σκαλοπάτια ανόδου	147
Να αφοσιώνεσαι στους ανθρώπους, όχι στις εταιρείες	152
Δεν χωράνε δυο καρπούζια σε μια μασχάλη	154
Μεταπτυχιακές σπουδές	155
Γρήγορες νίκες	157
Περικοπές και επενδύσεις σε χόμπι	158
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	164

3. ΧΡΟΝΟΣ

	167
Η δύναμη του χρόνου: Ο ανατοκισμός	169
Σύνθετος τόκος	170
Πληθωρισμός	172
Πραγματικά κέρδη: Τόκοι έναντι πληθωρισμού	175
Τώρα	176
Γνωστικά σφάλματα	176
Ο χρόνος είναι το πραγματικό νόμισμα	179
Το πλεονέκτημα της νεότητας	185
Ό,τι μπορεί να μετρηθεί είναι διαχειρίσιμο	187
Πώς θα φτιάξεις έναν προϋπολογισμό επιβίωσης	195
Στόχοι	201
Τα τρία «κουβαδάκια»	204
Κατανομή των χρημάτων στα «κουβαδάκια»	207
Το ταμείο έκτακτης ανάγκης	210
Αποδέξου τη συνεισφορά	213
Κατανομή χρημάτων στην πράξη	214
Τα χρέη	216
Το μέλλον	219
Δεν είσαι ο μελλοντικός σου εαυτός, αλλά κάποτε θα γίνεις	219
Και μαύροι κύκνοι θα εμφανιστούν και μετεωρίτες θα πέσουν	222
Σχεδιασμός και σύμβουλοι	223
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	226

4. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ	231
Βασικές αρχές των επενδύσεων	234
Κίνδυνος και απόδοση	237
Οι δύο άξονες των επενδύσεων	238
Κίνδυνος, μέρος δεύτερο: Διαφοροποίηση	241
Γίνε αλεξίσφαιρος	245
Ένας τυχαίος περίπατος	247
Το βιβλίο του καπιταλιστή	251
Ανταλλάσσοντας χρόνο με χρήματα	252
Η αγορά της προσφοράς και της ζήτησης	254
Το κεφάλαιο και η αγορά του χρήματος	258
Οργάνωση της εργασίας: Η εταιρεία	261
Οργάνωση του κεφαλαίου: Οι τράπεζες	264
Ο ρόλος της κυβέρνησης	268
Μετρώντας την οικονομία	270
Η αποτίμηση αξίας και η χρονική αξία του χρήματος	280
Οι κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων και το φάσμα των επενδύσεων	287
Η εξισορροπημένη προσέγγιση	289
Το φάσμα των επενδύσεων	294
Μετοχές	296
Ομόλογα	319
Ακίνητα	325
Χρηματιστηριακά εμπορεύματα, νομίσματα και παράγωγα	333
Επενδυτικά κεφάλαια	338

Η εφορία: Το μεγάλο αφεντικό των επενδύσεων	342
Φόρος εισοδήματος	345
Η παγίδα του υψηλού εισοδήματος	353
Φόροι μισθωτών υπηρεσιών	356
Πραγματικοί φορολογικοί συντελεστές έναντι οριακών φορολογικών συντελεστών	357
Αναβολή; Τι είναι αυτό;	359
Συμβουλές από μια ολοκληρη ζωή επενδύσεων	363
Όταν όλος ο κόσμος πάει απ' τη μια, εσύ πήγαινε απ' την άλλη	363
Μην εμπιστεύεσαι τα συναισθήματά σου	364
Μην κάνεις day trading με τις μετοχές σου	365
Μετακόμισε	366
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	368

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΗ	371
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	375
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	377
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	395
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	399

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΛΟΥΤΟΣ

Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΙΟ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟ οικονομικό σύστημα στην ιστορία και συγχρόνως ένα άπληστο θηρίο. Ευνοεί τους κατέχοντες έναντι των καινοτόμων, τους πλούσιους έναντι των φτωχών, το κεφάλαιο έναντι της εργασίας, και μοιράζει τη χαρά και τα βάσανα με τρόπους που μοιάζουν περισσότερο διεστραμμένοι παρά δίκαιοι. Αν καταφέρεις να κατανοήσεις τον καπιταλισμό, να επιβιώσεις και να επενδύσεις μέσα σ' αυτόν, τότε πιθανόν να ανταμειφθείς με επιλογές, έλεγχο και ανθρώπινες σχέσεις χωρίς οικονομικό άγχος. Αυτό το βιβλίο δεν μιλάει για το πώς θα έπρεπε να είναι το σύστημα αλλά για το πώς είναι, και περιγράφει τις βέλτιστες πρακτικές για να επιτύχεις μέσα σ' αυτό.

Υπάρχουν πολλοί δρόμοι που οδηγούν στον πλούτο. Ο Σον Κάρτερ, ένας μαθητής που εγκατέλειψε το λύκειο και μεγάλωσε σε συγκρότημα κοινωνικών κατοικιών του Μπρούκλιν, μετέτρεψε το έμφυτο ταλέντο του στη στιχουργική σε μια αυτοκρατορία που ακούει στο όνομα Jay-Z και έγινε ο πρώτος δισεκατομμυριούχος του χιπ-χοπ. Ο Ρόναλντ Ριντ, ο πρώτος από την οικογένειά του που τελείωσε το λύκειο, εργάστηκε σε όλη του τη ζωή ως καθαριστής κτιρίων, έζησε ταπεινά και επένδυσε σε μετοχές blue chip (υψηλής

κεφαλαιοποίησης). Ο Γουόρεν Μπάφει ξεκίνησε από μια πιο εύπορη οικογένεια και εφάρμοσε τα μαθήματα που πήρε νεαρός ακόμη στο γραφείο ενός χρηματιστή στην Όμαχα στην καριέρα που ακολούθησε κατόπιν στις επενδύσεις, η οποία του απέφερε μια προσωπική περιουσία που ξεπερνάει τα 100 δισ. δολάρια.

Η πρώτη μου συμβουλή είναι να μη θεωρήσεις ότι είσαι ένας ακόμη Jay-Z, Ρόναλντ Ριντ ή Γουόρεν Μπάφει. Ο καθένας απ' αυτούς αποτελεί μια εξαίρεση, όχι μόνο στο ταλέντο αλλά και στην καλή του τύχη. Λιγότερο εξιδανικευμένες περιπτώσεις αλλά πιο συνηθισμένες στη ζωή είναι οι ταπεινοί καθαριστές κτιρίων και οι συνετοί επενδυτές που το ξεκίνημα της καριέρας τους χαρακτηριζόταν από συνέπεια και δεν έμοιαζε με πυροτέχνημα. Οι εξαιρέσεις είναι πηγή μεγάλης έμπνευσης... αλλά όχι απαραίτητα τα καλύτερα πρότυπα.

Στα είκοσί μου έβαλα κι εγώ στόχο να γίνω μια εξαίρεση. Ποθούσα τα σύμβολα της καπιταλιστικής επιτυχίας και ήμουν πρόθυμος να δουλέψω για να τα κατακτήσω. Ενώ πάσχιζα γι' αυτόν τον σκοπό είχα μια συζήτηση με έναν στενό μου φίλο, τον Λι. Μου είπε ότι είχε συγκεντρώσει 2.000 δολάρια σε έναν προσωπικό λογαριασμό συνταξιοδότησης. Εκείνη την περίοδο εγώ δεν είχα καμία αποταμίευση για τη σύνταξή μου. «Αν έχουν σημασία για μένα 2.000 δολάρια όταν θα γίνω 65, τότε καλύτερα να αυτοπυροβοληθώ», του είπα.

Αυτή ήταν μια υπεροπτική και λάθος θεώρηση. Η πολύ σκληρή και φιλόδοξη στρατηγική που είχα επιλέξει ήταν πιο ριψοκίνδυνη, λιγότερο ευχάριστη και πιο στρεσογόνα απ' αυτήν του φίλου μου. Τελικά απέδωσε. Μήπως στάθηκα απλώς τυχερός; Η απάντηση είναι ναι, έχω ιδρύσει εννέα εταιρείες. Αρκετές απ' αυτές ήταν επιτυχημένες και η επιτυχία τους με οδήγησε στη δημιουργία μιας επιχείρησης στα μέσα ενημέρωσης που με έχει ανταμείψει τόσο από οικονομική άποψη όσο και από συναισθηματική.

Η οικονομική ασφάλεια είναι απλώς το εργαλείο για την επίτευξη ενός σκοπού. Συγκεκριμένα, είναι ο χρόνος και οι πόροι που απαιτούνται για να εστιάσουμε στις σχέσεις μας χωρίς οικονομικό άγχος. Ο δρόμος που επέλεξε ο φίλος μου προς την οικονομική ασφάλεια είχε λιγότερο αστάθεια και στρες από τον δικό μου. Ο δικός μου δρόμος με οδήγησε στο ίδιο αποτέλεσμα, όμως αν είχα εφαρμόσει ορισμένες βασικές αρχές νωρίτερα θα μπορούσα να φτάσω στο ίδιο σημείο νωρίτερα και με λιγότερο άγχος.

Η ΑΛΓΕΒΡΑ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

Πώς θα πετύχεις την οικονομική ασφάλεια; Τα καλά νέα είναι πως υπάρχει απάντηση σε αυτό το ερώτημα. Ποια είναι τα κακά νέα; Πως η απάντηση είναι... «σιγά σιγά». Αυτό το βιβλίο συμπυκνώνει μια πληθώρα πληροφοριών για τις αγορές και τη δημιουργία πλούτου σε τέσσερις υλοποιήσιμες αρχές.

ΠΛΟΥΤΟΣ =

Εστίαση + (Στωικισμός × Χρόνος × Διαφοροποίηση)

Αυτό το βιβλίο δεν είναι το κλασικό βιβλίο για τη διαχείριση των προσωπικών οικονομικών. Δεν περιέχει υπολογιστικά φύλλα για να τα συμπληρώσεις, ούτε ολοσέλιδους πίνακες που παραθέτουν λεπτομέρειες δέκα διαφορετικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων ή τη δομή των χρεώσεων των αμοιβαίων κεφαλαίων. Δεν θα σου ζητήσω να κόψεις τις πιστωτικές σου κάρτες ούτε να κολλήσεις σημειώματα με ενθαρρυντικές φράσεις στο ψυγείο σου. Όχι επειδή αυτού του είδους οι συμβουλές δεν είναι χρήσιμες ούτε επειδή θα έπρεπε να ελπίζεις ότι θα πετύχεις την οικονομική

ασφάλεια χωρίς να χρειαστεί καν να δημιουργήσεις ένα υπολογιστικό φύλλο. Ωστόσο υπάρχουν δεκάδες βιβλία, ιστότοποι, βίντεο στο YouTube και λογαριασμοί στο TikTok που διδάσκουν αυτά τα μαθήματα και προσφέρουν σωστές συμβουλές για να σε ξεκολλήσουν από το πρόβλημά σου και να σε επαναφέρουν στον ίδιο δρόμο. Με λίγα λόγια, δεν προσπαθώ να νικήσω τη Σουζ Όρμαν σε αυτό που ξέρει να κάνει πολύ καλά – αν σε κυνηγούν οι εισπρακτικές εταιρείες, ξεκίνα μ' εκείνη. Αυτό το βιβλίο είναι για όσους έχουν τακτοποιήσει τη ζωή τους και θέλουν να εξασφαλίσουν ότι αξιοποιούν στο έπακρο τα αγαθά που τους έχουν δοθεί. Δύο άτομα που βγάζουν σήμερα το ίδιο εισόδημα, πιθανότατα θα καταλήξουν σε εντελώς διαφορετικό σημείο στο μέλλον, ανάλογα με την προσέγγισή τους στην καριέρα και το χρήμα.

Θα αναλύσουμε το πώς να χτίσεις τα θεμέλια, όχι μόνο του πλούτου αλλά και των δεξιοτήτων, των σχέσεων, των συνθηκών και των προτεραιοτήτων που σου δίνουν πλεονέκτημα. Οι έννοιες που παρουσιάζονται εδώ έχουν δοκιμαστεί και επιβεβαιωθεί από την επιστήμη, αλλά πάνω απ' όλα είναι αρχές που μπορείς να τις κάνεις δικές σου. Το τελευταίο μέρος του βιβλίου σου παρέχει ένα αλφαβητάρι με τις βασικές έννοιες του χρηματοοικονομικού μας συστήματος και των αγορών. Αυτό είναι ένα σημαντικό θέμα για όσους ζουν και εργάζονται στο δικό μας σύστημα, ωστόσο καλύπτεται ελάχιστα στα σχολεία και εξετάζεται εντελώς επιφανειακά στα περισσότερα βιβλία διαχείρισης προσωπικών οικονομικών. Όλα όσα γράφω εδώ βασίζονται σε όσα έχω μάθει κατά τη διάρκεια μιας καριέρας με πολλά σκαμπανεβάσματα, από την ίδρυση εταιρειών, την πρόσληψη εκατοντάδων επιτυχημένων ανθρώπων και τη συνεργασία μαζί τους και την παρατήρηση γενεών νέων ανθρώπων που πέρασαν από τα μαθήματά μου και αποφοιτώντας έζησαν μια ζωή που αποτυπώνει ολόκληρο το φάσμα της επιτυχίας.

ΓΙΑΤΙ ΘΕΛΟΥΜΕ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΟ;

Ο πλούτος είναι εργαλείο για την επίτευξη ενός σκοπού της οικονομικής ασφάλειας. Με άλλα λόγια, ο πλούτος είναι η απουσία οικονομικού άγχους. Απαλλαγμένοι από την πίεση να κερδίσουμε χρήματα, μπορούμε να επιλέξουμε πώς θα ζήσουμε. Οι σχέσεις μας με τους άλλους δεν σκιάζονται από το άγχος των χρημάτων. Ακούγεται απλό έως και εύκολο. Δεν είναι όμως έτσι – ζούμε σε μια παγκοσμίως ανταγωνιστική αγορά που έχει ταλέντο στο να δημιουργεί προβλήματα που μπορούν να λυθούν μόνο δαπανώντας χρήματα για μεγαλύτερα και καλύτερα πράγματα.

Αυτό είναι το πρώτο μάθημα αυτού του βιβλίου: η οικονομική ασφάλεια δεν εξαρτάται από το πόσα κερδίζεις, αλλά από το πόσα κρατάς τελικά από αυτά και από το να γνωρίζεις πόσα είναι αρκετά για σένα. Όπως είπε κάποτε η μεγάλη φιλόσοφος Σέριλ Κρόου, η ευτυχία δεν είναι «να έχεις αυτό που θέλεις, αλλά να θέλεις αυτό που έχεις». Δεν έχει να κάνει με το να αποκτάς περισσότερα... αλλά με το να διαπιστώνεις τι χρειάζεσαι και να εφαρμόζεις τη σωστή στρατηγική για να το πετύχεις, ώστε να μπορείς να εστιάσεις σε άλλα πράγματα.

Ο στόχος μου για σένα είναι απλός. Οικονομική ασφάλεια σημαίνει να αποκτήσεις επαρκή περιουσιακά στοιχεία –όχι εισόδημα αλλά περιουσιακά στοιχεία– έτσι ώστε το **παθητικό εισόδημα** που παράγουν αυτά να υπερβαίνει το επίπεδο των δαπανών που επιλέγεις για τον εαυτό σου – δηλαδή **τον ρυθμό ανάλωσης των κεφαλαίων σου**. Το παθητικό εισόδημα είναι τα χρήματα που γεννούν τα χρήματά σου: οι τόκοι που κερδίζεις από τα χρήματα που δανείζεις σε κάποιον άλλο, η αύξηση της αξίας των ακινήτων σου, τα μερίσματα που εισπράττεις από τις μετοχές που κατέχεις, το ενοίκιο που πληρώνει ο ενοικιαστής ενός διαμερίσματος που σου ανήκει. Θα μιλήσω περισσότερο γι' αυτές και για άλλες πηγές

παθητικού εισοδήματος αργότερα, όμως, εν τάχει, πρόκειται για οποιοδήποτε εισόδημα που δεν αποτελεί αμοιβή για εργασία σε κάποια δουλειά. Και ο ρυθμός ανάλωσης των κεφαλαίων σου είναι το πόσα δαπανάς, καθημερινά και μηνιαία. Εάν το παθητικό εισόδημά σου είναι μεγαλύτερο από την κατανάλωσή σου, δεν *χρειάζεται* να εργάζεσαι (αν και ενδέχεται να θέλεις να το κάνεις 4%), επειδή δεν χρειάζεσαι την αμοιβή για να πληρώνεις τα έξοδά σου.

Αυτό είναι ο πλούτος. Υπάρχουν πολλοί δρόμοι που οδηγούν σε αυτόν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ =

Παθητικό εισόδημα > Ρυθμός ανάλωσης κεφαλαίων

Οι αξιόπιστοι δρόμοι απαιτούν χρόνο και σκληρή δουλειά, αλλά είναι εφικτοί για τους περισσότερους ανθρώπους. Και η επιδίωξη του πλούτου πρέπει να γίνεται προτεραιότητα, από νωρίς. Η οικονομική ασφάλεια είναι έλεγχος. Είναι η γνώση ότι μπορείς να σχεδιάσεις το μέλλον, να αφιερώσεις τον χρόνο σου όπως κρίνεις σκόπιμο και να φροντίσεις όσους εξαρτώνται από σένα.

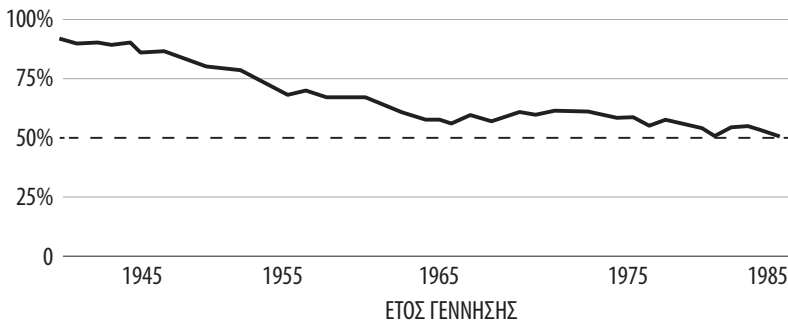
ΑΔΕΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Η επιδίωξη του πλούτου δεν είναι πάντα της μόδας. Σε μια κοινωνία που ορθώς προβληματίζεται για την επιτάχυνση της εισο-

δηματικής ανισότητας, ο πλούτος φαντάζει ως άδικη κατανομή ενός «στιμμένου» συστήματος. «Κάθε δισεκατομμυριούχος αντιπροσωπεύει μια αποτυχία της πολιτικής». Μπορεί. Μπορεί και όχι. Αλλά αυτό δεν έχει σημασία εδώ. Το επείγον ζήτημα για σένα είναι η δική σου οικονομική ασφάλεια, όχι η αρετή των άλλων.

«Το χρήμα δεν μιλάει, βρίζει», είπε ο Μπομπ Ντίλαν. Η εμπειρία μου λέει ότι το χρήμα αλλάζει τόνο φωνής καθώς πληθαίνει. Σου ρίχνει βρισίδια όταν δεν είναι αρκετό και σε παρηγορεί καθώς συσσωρεύεται. Όμως το βρίσιμο που ακούμε οι περισσότεροι από μας γίνεται όλο και πιο δυνατό. Η μέση τιμή αγοράς κατοικίας στις ΗΠΑ είναι έξι φορές υψηλότερη από το μέσο επίσημο εισόδημα –πενήντα χρόνια πριν ήταν δύο φορές υψηλότερη και το ποσοστό αυτών που αγοράζουν κατοικία για πρώτη φορά είναι μόλις το μισό του ιστορικού μέσου όρου και το χαμηλότερο που έχει καταγραφεί ποτέ. Τα χρέη για ιατρικές δαπάνες είναι η κύρια αιτία χρεοκοπίας των καταναλωτών. Οι μισοί ενήλικες Αμερικανοί δεν είναι σε θέση να καλύψουν ιατρικά έξοδα ύψους 500 δολαρίων χωρίς να χρεωθούν. Το ποσοστό των γάμων, με εξαίρεση τους πολύ εύπορους, έχει μειωθεί κατά 15% από το 1980, καθώς ο κόσμος δεν έχει πλέον την οικονομική δυνατότητα να παντρευτεί, πόσο μάλλον να κάνει παιδιά. Παρά την πρωτοφανή αύξηση της ευημερίας μας, μόνο το 50% των Αμερικανών που γεννήθηκαν τη δεκαετία του 1980 κερδίζουν περισσότερα από όσα κέρδιζαν οι γονείς τους στην ίδια ηλικία, το χαμηλότερο ποσοστό που έχει καταγραφεί ποτέ. Το 25% της Γενιάς Z (Generation Z – Gen Z) πιστεύει ότι δεν θα μπορέσει ποτέ να συνταξιοδοτηθεί. Το διαζύγιο, η κατάθλιψη και η αναπηρία, όλα αναπαράγουν την οικονομική δυσχέρεια.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΩΝ 30ΧΡΟΝΩΝ ΠΟΥ ΚΕΡΔΙΖΟΥΝ ΠΙΟ ΠΟΛΛΑ ΑΠ' ΟΣΑ ΚΕΡΔΙΖΑΝ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ 30

Πηγή: The Equality of Opportunity Project

Το 2020, ο Ντίλαν πούλησε τα τραγούδια του για 400 εκατομμύρια δολάρια. Τα χρήματα δεν βρίζουν πια τον Μπομπ. Όταν έγραψε αυτούς τους στίχους το 1965, η ζωή της ανώτερης μεσαίας τάξης σου πρόσφερε το 90% εκείνου που απολάμβαναν οι πλούσιοι. Οι πλούσιες οικογένειες είχαν μεγαλύτερα σπιτία από σένα, διέθεταν δωμάτια-γκαρνταρόμπες και έπαιζαν γκολφ σε πριβέ κλαμπ αντί για το δημοτικό γήπεδο. Στα εξήντα χρόνια που έχουν περάσει από τότε, είδαμε την άνοδο του πλουτο-βιομηχανικού συμπλέγματος. Σήμερα, όταν οι πλούσιοι πάνε διακοπές δεν μένουν απλώς σε ένα καλύτερο δωμάτιο από αυτό μιας κανονικής οικογένειας. Πετούν με διαφορετικό αεροπλάνο (το αεροπλάνο του Μπομπ είναι ένα Gulfstream IV), ζουν σε διαφορετικό θέρετρο, επισκέπτονται διαφορετικά αξιοθέατα (συχνά μετά το τέλος του ωραρίου, όταν το κοινό δεν έχει δικαίωμα εισόδου). Το 1% πηγαίνει σε διαφορετικούς γιατρούς, τρώει σε διαφορετικά εστιατόρια, ψωνίζει σε διαφορετικά καταστήματα. Κάποτε ο πλούτος

σήμεριε μια καλύτερη θέση. Σήμεριε αποτελεί αναβάθμιση σε μια καλύτερη ζωή.

Το μυστικό της ευτυχίας βρίσκειται στις προσδοκίες μας, και οι μη ρεαλιστικές προσδοκίες μας εγγυώνται τη μη επίτευξη της ευτυχίας. Ωστόσο κάθε φορά που βγαίνεις από το σπίτι σου ή πίνεις το κινητό σου, η κοινωνία και οι φορείς της είτε σου τραγουδούν εκμαυλιστικά είτε σε βρίζουν. Κάθε μέρα σου πετάνε στα μούτρα τη διαφορά μεταξύ της ζωής του 1% και του 99% του πληθυσμού – μια ολόκληρη βιομηχανία προσομοίωσης και επίδειξης πλούτου έχει αναπτυχθεί γύρω από τους «ινφλουένσερ». Ένα πορνό του πλούτου... μια συνεχής υπενθύμιση, ότι του τι έχεις πετύχει, αλλά του τι δεν έχεις πετύχει.

Το σύστημα έχει ανάγκη από ρύθμιση αλλά μέχρι να συμβεί αυτό, πρέπει να το αντέξεις. Ακόμη καλύτερα, αξιοποίησέ το και ανάπτυξε τις δεξιότητες και τις στρατηγικές που θα αυξήσουν τις πιθανότητες να ευημερήσεις μέσα σ' αυτό. Αυτό που είπε ο Τσόρτσιλ για τη δημοκρατία –ότι είναι το χειρότερο πολίτευμα, με εξαίρεση όλα τα άλλα– ισχύει και για τον καπιταλισμό. Η ανισότητα κεντρίζει τη φιλοδοξία, τα κίνητρα φέρνουν αποτελέσματα και έτσι γυρίζει ο τροχός. Αν το σύστημα σου ταιριάζει, εκμεταλλεύσου το όσο καλύτερα μπορείς. Αν δεν σου ταιριάζει... εκμεταλλεύσου το όσο καλύτερα μπορείς. Τίποτε από όλα αυτά δεν είναι δικό σου λάθος. Η κοινωνία έχει να αντιμετωπίσει σοβαρότερα προβλήματα από το αν εσύ θα γίνεις ή όχι εκατομμυριούχος. Και μέχρι να επιτύχεις την οικονομική ασφάλεια, ο χρόνος σου δεν θα σου ανήκει, ενώ ένα μεγάλο μέρος του στρες θα είναι αντιπαραγωγικό. (Βλέπε παραπάνω: τα χρήματα σε βρίζουν.)

Το γεγονός ότι επιδιώκεις τον πλούτο δεν σημαίνει ότι είσαι ανήθικος, άπληστος ή εγωιστής και δεν απαιτεί να είσαι κιόλας. Πράγματι, αυτές οι ιδιότητες απλώς δυσκολεύουν την επίτευξη της οικονομικής ασφάλειας και υπονομεύουν την ευτυχία σου όταν

**#1 ΜΠΕΣΤ ΣΕΛΕΡ ΒΙΒΛΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ NEW YORK TIMES**

Ο Σκοτ Γκάλογουεϊ –κορυφαίος συγγραφέας, καθηγητής του NYU και συμπαραουσιαστής του παγκοσμίου φήμης podcast «Ρινό»– προσφέρει έναν απαραίτητο οδηγό για να κατακτήσεις την οικονομική σου ευημερία και επιτυχία, και να βελτιώσεις κάθε πτυχή της ζωής σου.

Στην *Άλγεβρα του πλούτου*, ο Γκάλογουεϊ αποκαλύπτει τους κανόνες της οικονομικής επιτυχίας στη σημερινή οικονομία. Με τον χαρακτηριστικό του άμεσο, ειλικρινή και ανεπιτήδευτο τρόπο, εξηγεί όσα πρέπει να γνωρίζεις για να έχεις μεγαλύτερες πιθανότητες να επιτύχεις οικονομική ασφάλεια, σε οποιοσδήποτε συνθήκες. Εδώ θα μάθεις:

- Πώς να ακολουθείς το ταλέντο σου, και όχι το πάθος σου, όταν παίρνεις αποφάσεις για την καριέρα σου.
- Πώς να αναγνωρίζεις και να αξιοποιείς τις μεγάλες οικονομικές εξελίξεις (μια σκληρή αλήθεια: Οι δυνάμεις της αγοράς υπερβαίνουν πάντα τα ατομικά επιτεύγματα).
- Ποια μικρά βήματα μπορείς να κάνεις (μεταξύ των οποίων η διαφοροποίηση και ο φορολογικός προγραμματισμός) τα οποία θα σου αποφέρουν μεγάλα οφέλη αργότερα.
- Πώς ο στωικισμός θα σε βοηθήσει να ελαχιστοποιήσεις τις δαπάνες σου και να αναπτύξεις καλύτερες συνήθειες στα οικονομικά σου.

Η *Άλγεβρα του πλούτου*, γεμάτη πρακτικές συμβουλές που αλλάζουν τα δεδομένα, έχει γραφτεί από έναν από τους δημοφιλέστερους καθηγητές σχολών διοίκησης επιχειρήσεων στον κόσμο και είναι ο πρακτικός οδηγός που χρειάζεσαι για να κερδίσεις το παιχνίδι του πλούτου σήμερα.

